

SZKOLNY KONKURS HISTORYCZNY

„KSIĄŻĘTA POMORSKY – PATRONI NASZEJ SZKOŁY”

IMIE, NAZWISKO KLASA.....

1. W wy kropkowane miejsca wpisz odpowiednich władców z dynastii wschodniopomorskiej

- ok. 1178-(oficjalnie zarządca Pomorza, od ok. 1178 w
1213/20 Białogardzie, od 1207 w całości księstwa, od ok. 1210 po Grzymisławie w Świeciu i
Lubiszewie, od 1210 lennik Danii (stan ten się nie utrzymał))
.....(wydzielił bratu Warcisławowi I Świecie i Gniew, od
1213/20- 1227 z tytułem księcia, wydzielił braciom: Raciborowi Białogard, a Samborowi II
1266 Lubiszów i Tczew, 1230-ok. 1260 w Świeciu, od 1335/6 w Słupsku i Sławnie, od ok. 1262
w Białogardzie, pełnił zwierzchnictwo oficjalne nad braćmi)
ok. 1260-(1269-1271 lennik Brandenburgii, od 1266 formalny
1294 zwierzchnik Pomorza, 1269-1270 w niewoli, od 1271 w Gdańsku i Słupsku, od 1271 w
Lubiszewie, Tczewie i Gniewie, od 1272 w Białogardzie, od 1273 w Wyszogrodzie)

2. Kto był protoplastą dynastii książąt wschodniopomorskich.

A) Sobiesław I; B) Sambor I; C) Mściwoj I

3. W pierwszych latach XIII wieku król duński Waldemar II przejawiał dużą ekspansywność na tereny nadbałtyckie. Zdołał podporządkować sobie Pomorze zachodnie, a w 1210 podczas wyprawy do Prus, hołd lenny złożył mu książę gdański. Zależność ta trwała krótko i skończyła się gdy Leszek Biały zdołał powrócić na tron krakowski w 1211. Już w maju 1212 książę wziął udział w wielkim zjeździe książąt polskich i episkopatu polskiego w Mąkolnie. Dokładne okoliczności i przyczyny złożenia przez niego hołdu lennego królowi duńskiemu nie są znane. Mogła być to próba uzyskania niezależności przez księstwo/namiestnictwo gdańskie. W Danii tego władcę tytułowano *księciem polskim*, a na dokumencie pochodzącym ze zjazdu w Mąkolnie figuruje z tytułem *dux*.

Odpowiedz, o kogo chodzi? A) Sobiesław I; B) Mściwoj I; C) Mściwoj II

4. Około 1190 pojął za żonę Zwinisławę z tego związku urodziło się 9 dzieci (4 synów: Świętopełk, Warcisław I, Sambor II i Racibor). O którego księcia chodzi?

A) Warcisław I; B) Sobiesław I; C) Mściwoj I

5. Prawdopodobnie jeszcze przed śmiercią swego ojca związał się z Władysławem Odonicem. Siostra Odonica, Eufrozyna, została żoną tego księcia gdańskiego, z kolei Odonic pojął za żonę Jadwigę – córkę Mściwoja I. Ok. 1223 książę gdański wraz z Odonicem rozpoczęli działania wojenne przeciwko panującemu w Wielkopolsce Władysławowi Laskonogiemu, zajmując stopniowo obszary pograniczne. Spowodowało to reakcję Leszka Białego, który zwołał w 1227 do Gąsawy ogólnopolski wiec książąt, przedstawicieli episkopatu i rycerstwa. Wiec został przerwany nagłym napadem Odonica wraz posiłkami pomorskimi. Leszek Biały zginął tragicznie zamordowany.

Którego z książąt pomorskich dotyczy cytowany fragment?

A) Świętopełk II Wielki; B) Racibor I; C) Sambor II

6. W jakich miastach znajdują się obecnie zamki książąt pomorskich?

.....

7. Był fundatorem klasztoru żukowskiego, w dokumencie fundacyjnym tytułuje się jako princeps.

O którego księcia chodzi? A) Sambor II; B) Mściwoj I; C) Sobiesław II

a)

b)

8. Którego z książąt gdańskich przedstawiają pokazane wyżej fotografie? W którym mieście znajdują się te pomniki? **A) Mściwoj II – Słupsk; B) Mściwoj I - Gdańsk; C) Świętopełk II - Gdańsk**

9. Przedstawiona obok ilustracja pokazuje Małgorzatę, córkę Sambora II. Czyją została żoną i jaki nosiła tytuł. **A) królowa Danii, żona Krzysztofa; B) królowa Czech, żona Karola IV; C) królowa Danii, żona Gustawa VI**

10. Od lat pięćdziesiątych XIII wieku, w otoczeniu tego księcia następował wzrost znaczenia osób niemieckiego pochodzenia. Za pośrednictwem dworu meklemburskiego oraz zakonu krzyżackiego przybywali do księstwa rycerze i mieszczaństwo niemieckie. Doprowadził do lokacji Tczewa na prawie lubeckim a także starał się o napływ do własnej dzielnicy mieszczan, głównie z Lubeki a także z Brunszwiku i Hamburga. Wystawił przywileje dla Elbląga, Chełmna i Tczewa zwalniając je od ceł w swoim księstwie. **O którego władcę Pomorza chodzi?**

A) Wacław II; B) Sobiesław II; C) Sambor II

11. 24 października 1248 Świętopełk zawarł pokój z Zgodnie z nim, spór między Świętopełkiem a jego braćmi został oddany pod arbitraż legata papieskiego Jakuba z Leodium.

12. Podaj nazwę dynastii zachodniopomorskiej. **A) brandenburczycy; B) gryfici; C) pomorzanie**

13. Czyja to pieczęć?

A) Świętopelka I; B) Świętopelka II; C) Sobiesława III

14. Który z książąt gdańskich posługiwał się tą pieczęcią?

Jak nazywa się mityczny stwór przedstawiony na pieczęci? Czy współcześnie również gdzieś widnieje?

15. Przeczytaj poniższy tekst i odpowiedz o jaki układ chodzi? Który z książąt gdańskich go podpisał? Jakie wydarzenie uważasz za największy sukces rządów Przemysła II

7 lutego 1282 r. książę pomorski przybył do nadgranicznej osady, gdzie zapewne odbyły się polityczne rozmowy między księciem i możnymi pomorskimi z jednej strony a Przemysłem II i możnymi wielkopolskimi z drugiej. Ich rezultatem był dokument wydany w dniu 15 lutego 1282 r., który miał w niedalekiej przyszłości doprowadzić do zjednoczenia Pomorza Gdańskiego z Wielkopolską.

.....
.....
.....

16. W źródłach pojawia się po raz pierwszy wraz z siostrami w dokumencie fundacyjnym klasztoru w Pogódkach z 29 czerwca 1258. Prawdopodobnie w 1264 została żoną księcia śląskiego Bolesława Rogatki. Według *Kroniki polskiej* małżeństwo nie było udane z powodu jawnej niewierności Bolesława i księżniczka miała z tego powodu pieszko w jednej sukni wrócić na Pomorze Gdańskie. O którą księżniczkę chodzi? A) Zwinisława; B) Salomea; C) Eufemia

17. W jakim mieście, i w którym kościele znajduje się pokazany niżej nagrobek książąt gdańskich?

A) Gdańsk - bazylika mariacka; B) Gdańsk Oliwa – katedra p.w. Trójcy Świętej;
C) Gdańsk- Oliwa – opactwo cystersów

18. Podaj imię księcia Pomorza Zachodniego i rok, w którym ów władca złożył hołd lenny Bolesławowi Krzywoustemu. A) Warcisław I – 1122 r.; B) Warcisław II – 1123 r.; C) Sambor II – 1124 r.

19. Jakiemu zakonowi, i w którym roku, prawa do Rumi nadał książę Świętopełk II
A) 1220 – franciszkanom; B) 1215 – cystersom; C) dominikanom - 1225

20. Uzasadnij dlaczego księcia Świętopełka II nazywamy Wielkim. 5p

21. Przedstaw jedną z teorii powstania dynastii wschodniopomorskiej. 5p